

# STESO TOIMINTAKERTOMUS 2011

## 1. Yhdistyksen hallinto

### Hallituksen jäsenet

Anne Laapotti-Salo, VSSH

Virpi Honkala, Raahe

Maria Hallman-Keiskoski, KSSH

Heli Hätönen, Imatra

Eeva Häkkinen, ESSH

Riitta Mikkonen, SatSH

Juha Ahonen, PSH

Veikko Kujala, PPSH

Marita Päivärinne, Salon terveyskeskus

edustaja valitsematta, HUS

### Hallituksen varajäsenet

Raija Vähätalo, Forssan seudun thky

Juha Kursu, Länsi-Pohjan shp

Leea Järvi, PPSH

Riitta Lappalainen-Lehto, PSH

Hannu Pajunpää, KPSH

Minna Pohjola, VSSH

edustaja valitsematta, Päijät-Hämeen shp

edustaja valitsematta, Kanta-Hämeen shp

### Toimihenkilöt

HPH-koordinaattori, Virpi Honkala, Raahe

TFU-koordinaattorit, Sinikka Krogerus, KSSH ja Reetta-Maija Luhta, EPSH

Rahastonhoitaja, Piia Astila-Ketonen, SatSH

IT-vastaava, Heli Hätönen, Imatra

Sihteeri, Mari Salminen; VSSH

### Tilintarkastajat

Pihlajamäki Jaakko, Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri

Suoverinaho Kari, Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri

### Varatilintarkastajat

Tero Mäkiranta, Satakunnan sairaanhoitopiiri

Sari Törölä, Satakunnan sairaanhoitopiiri

## 2. Jäsentyhteisöt

1. Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ky
2. Forssan seudun terveydenhuollon kuntayhtymä
3. Folkhälsan Raseborg Ab
4. Kainuun maakunta- kuntayhtymä
5. Keski-Suomen sairaanhoitopiirin ky
6. Raahen seudun terveydenhuollon kuntayhtymä
7. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin ky
8. Imatran kaupunki
9. Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ky
10. Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen ky
11. Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ky
12. Jämsän seudun terveydenhuollon ky
13. Satakunnan sairaanhoitopiirin ky

14. Etelä-Savon sairaanhoitopiirin ky
15. Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin ky
16. Ylä-Savon sairaanhoitopiirin ky
17. Pirkanmaan sairaanhoitopiirin ky
18. Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin ky
19. Kymenlaakson sairaanhoitopiirin ky
20. Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirin ky
21. Salon terveystakeskus
22. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin ky, 30.3.2011 alkaen
23. Lapin sairaanhoitopiirin ky, 19.8.2011 alkaen
24. Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin ky, 19.8.2011 alkaen
25. Vaasan sairaanhoitopiirin ky, 19.8.2011 alkaen

#### Kannatusjäsenyhteisöt

1. Terveysteden edistämisen keskus ry, eronnut 8.12.2011
2. Mikkelin ammattikorkeakoulun Savonlinnan yksikön terveystesala
3. Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu sosiaali- ja terveystesalan yksikkö
4. Seinäjoen ammattikorkeakoulu sosiaali- ja terveystesalan yksikkö
5. Jyväskylän ammattikorkeakoulu sosiaali- ja terveystesala
6. Kouvolan terveysteskeskus
7. Kotkan terveysteskeskus
8. Haminan kaupunki
9. Pyhtään Kunta
10. Miehikkälän-Virolahden terveystesoiimi

#### 3. Kokoukset

Yhdistyksen hallitus on pitänyt toimintavuoden 2011 aikana 4 kokousta:

1. järjestäytymiskokous 30.3.2011 Imatralla
2. 27.4.2011 Helsingissä Kansallisen HPH järjestelytoimikunnan kokouksen yhteydessä
3. 19.8.2011 Raahessa strategiapäivän yhteydessä
4. 2.11.2011 Tampereella verkostotapaamisen yhteydessä
5. 20.3.2011 Salossa verkostotapaamisen yhteydessä

Yhdistyksen vuosikokous pidettiin 30.3.2011 Imatralla.

#### 4. Tiedottaminen ja koulutus

##### Verkostotapaamiset

Vuoden aikana järjestettiin verkostotapaaminen Imatralla 30. – 31.3.2011 sekä Tampereella 2. – 3.11.2011. Lisäksi järjestettiin strategian suunnittelupäivä Raahessa 19.8.2011 ja Helsingissä 16.1.2012

##### Kesäkoulu 2011

Kesäkoulua ei järjestetty vuonna 2011 Turun konferenssin vuoksi.

##### Internet-sivut

Yhdistyksen internet-sivuja ylläpidettiin. Sivut löytyvät osoitteesta [www.stes-hsf.fi](http://www.stes-hsf.fi). Sivut on toteutettu esteettömyys-periaatteella. Jäsenyhteisöt toimittavat sisältöä sivuille it-vastaava Heli Hätöselle.

##### Luennot

Hallman-Keiskoski Maria: Millainen on verkostokarttasi? Työhyvinvointia työpaikoille – verkostoseminaari 29.11.2011, Paasitorni, Helsinki, Suomen Tykyverkoston hankesessio

## 5. Savuton sairaala-verkosto

Savuton sairaala- koordinaattoreina toimivat Sinikka Krogerus ja Reetta-Maija Luhta. Sinikka Krogerus osallistui Turun HPH-konferenssin yhteydessä järjestettyyn ENSH Tobacco free pre-konferenssiin. Sinikka Krogerus valittiin Euroopan Savuton sairaala-verkoston hallitukseen. Hän on osallistunut aktiivisesti hallitustustyöskentelyyn ja kansainväliselle kultatasolle pyrkivien sairaaloiden arviointiin. Suomen terveyttä edistävät sairaalat ry hyväksyttiin mukaan Savuton Suomi 2040 verkostoon. Reetta-Maija Luhta ja Sinikka Krogerus edustavat siellä STES ry:tä

Reetta-Maija Luhta kokosi yhteen tiedot Suomen savuton sairaala- auditoinneista ja lähetti ne ENSH-verkostolle sekä kertoi tuloksista Tampereen STES verkostotapaamisessa 3.11.2011. Reetta-Maija Luhta on välittänyt Savuton sairaala- verkostolle mm. Suomen ASH:n tiedotteet ja uutiskirjeet sekä auditointitulokset.

## 6. HPH-verkosto

Suomen terveyttä edistävät sairaalat ry kuuluu kansainväliseen WHO Network of Health Promoting Hospitals and Health Services (HPH) –verkostoon.

Koordinaattori Virpi Honkala edusti verkostoa kuussa koordinaattoreiden kokouksessa Turun kv. konferenssin yhteydessä. Virpi Honkala oli myös suomalaisena jäsenenä työntekijöiden työhyvinvointia ja terveellistä työympäristöä edistävässä työryhmässä. Työryhmä sai työnsä päätökseen ja raportti "Guide to promoting healthy workplaces" jaettiin kaikille kongressiin osallistujille muistitikulla. Virpi Honkala kuului myös HPH-verkoston hallitukseen (Governance Board). Governance Board koostuu puheenjohtajasta, varapuheenjohtajasta sekä viidestä muusta jäsenestä. Hallitus piti alkuvuodesta kaksi Skype-kokousta ja Turun kogressin yhteydessä kokouksen.11.11.11 pidettiin GB kokous Kööpenhaminassa. Tarkempi koordinaattorin toimintakertomus on liitteenä (liite1).

## 7. Kansainvälinen yhteistyö

HPH 2011 –kongressi Turussa

Osallistuttiin kansainvälisen HPH konferenssin järjestelyihin sekä konferenssiin Turussa 1. – 3.6.2011.

Jäsenorganisaatioiden edustajat toimivat konferenssissa erilaisissa tehtävissä, kuten järjestelytehtävissä, puheenjohtajina, luennoitsijoina sekä vapaaehtoistyöntekijöinä.

Suulliset esitykset:

Häkkinen, E. Working Towards Occupational Well-Being Using Mental Workload Management Model.

Ahtiainen Tiina, Hallman-Keiskoski Maria, Kettunen Tarja. The health and well-being survey for hospital staff.

Hallman-Keiskoski Maria, Peränen Nina, Hasu Riitta Liisa. The model of weeks for JOY of living.

Juutilainen Minna. Violence intervention in specialist healthcare.

Petäjä Hanna. Developing the Operational Model of Promoting Sexual Health.

Karjula Marja-Liisa, Salo Liisa, Honkala Virpi. The 5-Year Evaluation on Effectiveness of Senior Preventive Study in Raahe Area Population.

Asikainen Paula, Mäenpää Tiina, Suominen Tarja. Continuity of Care – The Role on The Regional Health Information Exchange.

Ahsten Matti, Helanen Suvi, Järvi Leea, Keso-Laitinen Arja, Kujala Veikko, Tapaninen Ilpo. Welfare and Health Promotin Communication in Northern Ostrobothnia.

Posterit:

Paukkala, M, Hartonen, V. & Häkkinen, E. Electronic Services and Health Promotion as Shared Challenge of Three Provinces.

Hasu Liisa, Kettunen Tarja. Group-based lifestyle counseling – A new way for multidisease prevention in Central Finland health care district.

Liukkonen Kati, Tuomi Sirpa, Blek Tiina, Hallman-Keiskoski Maria. Health promotion in Central Finland Health Care District described by nursing students. What are the strengths and what are the needs to be improved?

Peränen Nina, Kettunen Tarja, Vanhala Mauno. Prevention of national diseases in Central Finland.

Siekkinen Mervi, Astila-Ketonen Piia, Hakkala Mari, Pohjola Minna, Päivärinne Marita. Health On a Plate – presenting a Training Model for Bringing up a Discussion on Health Promotion

Savunen Marja, Lindblom Annika, Kosklin Ritva, Viljanen-Peuraniemi Mari. Intensified Guidance for Giving up Smoking for Caludication patients – Development of a Guidance Model at the OutpatientWard of Surgery at The Turku University Hospital

Järvi Leena, Grönroos Päivi, Nordman Eeva, Kilpeläinen Maritta. Smoking Cessation – Results of Individual Counselling.

Diefenbaugh Tarja, Astila-Ketonen Piia. Improving Health gain by Tackling Smoking at the Satakunta Hospital Districk -Survay.

Hyytiä Arja, Linjama Hilpi. Municipal health promotion activities and needs within the twenty member municipalities of the South Ostrobothnia Hospital District.

Harju Elina, Heikkilä Anne, Hietaniemi Miia. Accident Prevention Project 2009–2015

Järvi Leea, Miettinen Seija, Suopajärvi Outi. Severe obese children in special health care, developing treatment model

Heilala Satu, Järvi Leea. Mini –intervention as a tool in alcohol abuse in Emergency unit of Oulu University Hospital

Veikko Kujala, Juhani Hassi, Tiina Ikäheimo. Health promotion model for risk management of environmental cold in Finland

Järvi Leea, Koskimäki Ville, Kujala Veikko, Määttä Lea. Monitoring and Evaluation Model of Health and Welfare in the population of the Northern Finland

Veikko Kujala, Pekka Honkanen. Provincial health promotion - theoretical orientation on health gain in regional communities

## 8. Talous

Talouden suhteen vuosi 2011 toteutui suunnitellusti. Tuottoina olivat jäsenmaksut, jotka saatiin täysimääräisinä.

## 9. Alueellinen toiminta

Keski-Suomen Sairaanhoidopiiri

- Perusterveydenhuollon yksikkö koordinoi shp:n alueella toteutettavaa preventio/terveyden edistämistyötä ja Jyväskylän yliopiston terveyden edistämisen professori on osallistunut vahvasti kehittämistyöhön

- Henkilökunnalle suunnatut "Elämän ILON Viikot" toteutuivat marraskuussa osana sairaaloiden vuotuista toimintaa
- Keski-Suomen keskussairaalassa sijaitseva Terveystietokeskus Palanssi muutti uusiin tiloihin ja toimintaa on kehitetty edelleen mm. alueen terveystietotupa-verkostoa tukien.
- Terveystietokoulutuksia kehitettiin (mm. "Eväitä arjen jaksamiseen" ja "Ota puheeksi"-esimiesvalmennus) myös osaksi uusien työntekijöiden jatkuvaa perehdytystä ja JET esimieskoulutusta.
- Savuton sairaala itsearvioinnissa ollaan edelleen hopeatasolla
- Kuntien elämäntaparyhmissä jatkuu perusvaiheen koulutus, mutta samalla juurrutetaan aikaisemmin käynnistyneitä ryhmiä terveyskeskuksen normaaliksi toiminnoksi
- Hoitoketjutyö etenee, eteisvärinän ja vajaatoiminnan ketjut on julkaistu terveysportissa. Työn alla ovat lasten lihavuuden, päihdeäitien hoidon- ja kuntoutuksen sekä valtimotukoksen ketjut.
- Hoitokarttojen (Masa-masennus/alkoholi sekä valtimotaudit) jalkautus alueen kuntiin on käynnissä sekä uusien työstö (keuhkotaudit, tules ja infektiotaudit) vauhdissa yhdessä Jyväskylän kaupungin kanssa
- Hyvinvointikertomustyö on käynnistetty yhteistyössä alueen kuntien kanssa
- Koulu Neuvokkaan eli voimavaralähtöisen koko perheen liikunta- ja ruokatottumusten itsearviointiin ja muutospolkuun perustuvan ohjausmenetelmän koulutukset kouluterveydenhoitajille käynnistyivät.
- Neuvokas Perhe- ja Sapere – menetelmä, jotka muodostavat yhdessä lasten ruokakasvatuksen jatkumon neuvolasta, päivähoitoon ja kouluun, ovat laajentuneet valtakunnalliseksi
- Läheisväkivallasta (VISH- eli Violence Intervention in Specialist Healthcare – projekti) ja raiskauksista (RAISEK-projekti) on tuotettu myös kansallisesti merkittävää tietoa, osaamista ja toimintakäytänteitä

#### Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri

- Henkilökunnan hyvinvointiin panostettiin järjestämällä terveyspäiviä 4 kertaa vuoden 2011 aikana. Kävijöitä oli yhteensä yli 500. Terveyspäivä järjestettäessä tehtiin yhteistyötä VSSH:n työterveysaseman, henkilöstötoimiston ja työsuojelun sekä Lounais-Suomen Osteoporoosiyhdistys ry:n, Lounais-Suomen Diabetesyhdistys ry:n, Terveys ry:n ja Varsinais-Suomen Muistiyhdistys ry:n kanssa. Kävijät kokivat terveyspäivät hyödyllisiksi ja toivoivat niitä jatkossakin.
- Sitovien tavoitteiden 2011 – (VSSH:n strategia 2007-2012) – mukaisesti VSSH:ssä laadittiin suunnitelma siitä, miten terveyden edistäminen on osa sairaanhoitopiirin normaalia toimintaa, jota myös TE työryhmä toteuttaa.
- Jatkettiin Terveystarjotin –luentosarjaa henkilökunnalle.
- Terveystietokoulutuksen työryhmä teki savuton sairaala auditoinnin vuonna 2011. VSSH oli hopeatasolla kansainvälisessä vertailussa kuten edellisenäkin vuonna. Maailman tupakattomana päivänä 31.5 järjestettiin "Hyvää tupakatonta päivää" tapahtuma kauppakeskus Hansaan.

#### Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri, terveyden edistämisen toimintayksikkö

- Terveystietokoulutuksen yksikkö laajeni Terveystietokoulutuksen edellyttämällä tavalla Perusterveydenhuollon ja terveyden edistämisen vastuuyksiköksi. Yksikköön palkattiin ylilääkäri ,asiantuntijasairaanhoitaja ja suunnittelusihteeri .

- Terveyden edistämistyössä jatkoivat te-kehittämissuunnittelija, ennaltaehkäisevän päihdetyön koordinaattori ja ravitsemusasiantuntija. Yksikössä toimi myös valtakunnallinen pilottihanke Ehkäise tapaturmat 2009–2015.
- Yksikön painopistealueena oli v. 2011 lasten, nuorten ja lapsiperheiden terveyden edistäminen.
- Toiminnassa keskityttiin painonhallinta-, ravitsemus-, terveysliikunta-, savuttomuus-, päihdeettömyys- ja tapaturmien ehkäisy -teemoihin sekä väestön terveydentilaa kuvaavien mittareiden käytön edistämiseen.
- Osallistuttiin Etelä-Pohjanmaan liiton maakunnalliseen tiedontuotantoa koordinoivaan työryhmään hyvinvointi-indikaattoreiden yhtenäistämiseksi ja niiden hyödyntämiseksi toiminnan tukena.
- Kuntien hyvinvointikertomusten, -suunnitelmien ja työryhmien tilanne kartoitettiin.
- Neuvokas perhe -menetelmän käyttöön koulutettiin yht. 85 terveydenhuollon ammattilaista.
- Seutukunnallinen, hyviä toimintamalleja esittelevä Tervehet mukulat - aluekoulutuskierrös järjestettiin neljällä paikkakunnalla. Osallistujia kierroksella oli n. 330.
- Piloitoitiin perhevalmennusryhmän ravitsemusosio.
- Organisoitiin alakoulujen Kaappaa kasvis -teemaviikko, johon osallistui 18 alakoulua sekä kouluruokailun yhteydessä kahden kunnan ruokapalvelu.
- Jatkettiin kuntien, terveyskeskusten ja oppilaitosten savuttomuuspäätösten tukemista ja tupakasta vieroituksen hoitoketjun rakentamista.
- Nuorten savuttomuuden tukeminen -seminaariin osallistui yht. 40 ammattilaista ja kolmeen tupakastavieroitusohjaaja -koulutukseen 83 ammattilaista.
- Käynnistettiin Lakeuden väen hyvinvointi -koulutuskierrös ajankohtaisilla kolesterolilääke-, alkoholi- ja ravitsemusteemoilla.
- Lasten alueellisen painopolun rakentaminen käynnistyi. Kartoitettiin kuntien turvallisuus- ja liikenneturvallisuussuunnitelmien tilanne.
- Liikennekasvatus -aineistokansiot koottiin ja esiteltiin alueen ala- ja yläkoulujen käyttöön (yht. 189 koulua).
- Nuoret, liikenne ja päihdeet -tutkimustoiminta käynnistettiin THL:n yhteistyössä ja opinnäytteinä.
- Osallistuttiin Food & Life -messujen ohjausryhmään, tapahtuman rakentamiseen sekä oltiin näytteilleasettajana.
- Hyödynnettiin lehdistöä, radiota ja Terveyden tähden -portaalia väestöstrategiassa.
- Osallistuttiin erilaisiin verkostoihin omalla alueella ja valtakunnallisesti.

#### Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri

- Pohjois-Pohjanmaalla hyvinvointialaan liittyvää kehittämistyötä linjaa osaltaan Maakunnallinen hyvinvointiohjelma 2008–2017. TERE-yksikkö vastasi vuonna 2011 Terveyden edistämisen toimintalinjan koordinaatiosta ja osallistui Hyvinvointiohjelman vuosien 2012-14 toimeenpanovaiheen suunnitteluun.
- Terveempi Pohjois-Suomi -hankkeen ensimmäisessä vaiheessa (1.3.2009–31.10.2011) kehitettiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen suunnittelu- ja arviointityöväline, sähköinen hyvinvointikertomus. Terveyden edistämisen yksikkö osallistui sähköisen hyvinvointikertomuksen kehittämiseen, levittämiseen ja juurruttamiseen. Sähköinen hyvinvointikertomus on julkinen asiakirja, joka kytkee hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulman osaksi kuntien toiminnan ja talouden suunnittelua, johtamista ja päätöksentekoa. Työväline helpottaa tilastotiedon kokoamista, havainnollistaa muutokset liikennevaloista tuttujen värien avulla, nuolimerkein ja näyttää aikasarjan trendit graafisesti.

- Vuonna 2011 koottiin sairaanhoitopiirin alueellinen terveyden edistämisen suunnittelijoiden verkosto. Verkoston ensimmäisen työkokouksen aiheena oli aikuisten painonhallinnan ryhmäohjauksen suunnittelu ja kehittäminen. PPSHP:n alueellinen selvitys kuntien painonhallintaryhmien toiminnasta tehtiin joulukuussa.
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koulutusyhteistyötä ja ammattilaisten täydennyskoulusta kehitettiin terveyden edistämisen yksikön koordinoimassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koulutustyöryhmässä. Vuonna 2011 pidettiin ensimmäinen alueellinen terveyden edistämisen ajankohtaisseminaari. Poikkihallinnollisena yhteistyönä käynnistettiin Oulun kaupungin varhaiskasvattajien terveyden edistämisen koulutus, aiheena lasten ruoka-kasvatus. Terveempi Pohjois-Suomi hankkeessa aloitettua kuntapäätäjien hyvinvointijohtamiskoulutusta jatkettiin.
- Terveydenhuollon ammattilaisille suunnattu kylmä- ja kuumaopas julkaistiin vuonna 2011 yhteistyössä Oulun yliopiston Ympäristöterveyden ja keuhkosairauksien tutkimuskeskuksen kanssa. Opas kokoaa yhteen nykytiedon kylmän ja kuuman ympäristön vaikutuksista ihmisiin sekä keinot ehkäistä terveyshaittoja. Kylmän ja kuuman ympäristön terveysriskien ehkäisymallin kehittämistyö ja käytettävyyden testaus jatkuu vuonna 2012 Joensuun kaupungin, Kolarin kunnan ja Oulunkaaren alueella.

#### Raahen hyvinvointikuntayhtymä

#### Kymenlaakson sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä, Carea

- Maakunnallisessa terveyden edistämisen toimintasuunnitelmassa vuodelle 2011 oli teemana päihteet, ensisijaisesti alkoholi. Tavoitteina oli väestön päihteiden käytön vähentämistä edistävien rakenteiden vahvistaminen sekä viestinnän avulla väestön motivoiminen tekemään päihteettömyyttä tukevia valintoja.
- Väestölle suunnattuja terveystapahtumia järjestettiin eri kunnissa. Pidettiin luentoja, mm. vanhusten viikolla aiheesta Ikääntyneet ja päihteet. Ammattioppilaitoksen ensimmäisen vuoden opiskelijoille järjestettiin terveystapahtumia.
- Kymenlaakson AMK:n terveydenhoitaja-opiskelijat toteuttivat lopputyönään yhdessä maakunnallisen terveyden edistämisen työryhmän kanssa Terveydenhuollon kampanjapäivät Kotkassa Kymenlaakson keskussairaalassa ja Kouvolassa Pohjois-Kymen sairaalassa.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstölle järjestettiin päihteisiin liittyvää alueellista koulutusta.
- Savuton kuntayhtymä- kysely toteutettiin toista kertaa, kysely lähetettiin kuntayhtymässä työskenteleville esimiehille.
- Kymenlaaksossa toimii alueellinen ravitsemustyöryhmä, joka on laatinut ravitsemussuunnitelman vuosille 2010-2012. Tammikuussa 2011 tehtiin itsearviointikysely alueellisen ravitsemussuunnitelman toteutumisesta.
- KEKSI- hankkeen terveyden edistämisen Hyvis.fi- julkaisuportaalin sisällön tuottaminen hankkeeseen kuuluvien sairaanhoitopiirien toimijoiden kanssa.

#### Satakunnan sairaanhoitopiiri

- Savuton sairaanhoitopiiri - toimintaohjelman päivitys valmis sekä siihen liittyvä menettelytapaohjeistus esimiehille tammikuussa
- Työhyvinvointiohjelma päivitetty
- Maakunnallinen terveyden edistämisen verkostoseminaari pidettiin 9.2.2011 yhteistyössä Satakunnan ammattikorkeakoulun, THL:n, Porin kaupungin ja Eurajoen kunnan kanssa

- Maakunnallinen terveydenedistämistoimijoiden sähköinen verkosto; koordinointi sairaanhoitopiiristä
- HPH – konferenssin markkinointi, järjestelytoimikunnan toimintaan osallistuminen, HPH –konferenssiin Turussa kesäkuussa osallistuminen. Konferenssiin liittyen taiwanilaisten vieraiden benchmarking- vierailu Satakunnan keskussairaalaan 28.5.2011
- Koulutustilaisuudet:

- Tupakka ja nuuska – koulutustilaisuus 14.9.2011 yhteistyössä Suomen ASH: n ja Duodecimin kanssa

- Paino puheeksi 28.11.2011

- Terveyttä ja hyvinvointia hoitotyön johtamisella - hankkeeseen liittyvät Terveystarjotin videokoulutukset TYKS:stä

- Savuton työpaikka – kilpailuun osallistuminen, Savuton sairaala itseauditointi lokakuussa
- Terveiden edistämisen teemapäivien toteutus (3 kpl), aiheina tyypin 2 diabeteksen ehkäisy, ravitsemus ja keliakia kolmessa eri sairaalassa. Toteuttajina ko. asiantuntijat ja keliakiayhdistykset.
- Terveiden edistämisen työryhmän toiminta tavoitteiden mukaista
- Mukana KASTE- hankkeissa:

- Terveyttä ja hyvinvointia hoitotyön johtamisella (50 % projektisuunnittelija) 31.10.2011 asti

- Toimintakykyisenä ikääntyminen – vanhuspalveluiden palvelurakenteen ja toimintamallin kehittäminen Länsi-Suomessa

- LÄNSI 2012 – Länsi-Suomen päihde- ja mielenterveystyön kehittämishanke

- Verkostoyhteistyö STES – organisaatioiden kanssa
- TERVE KUNTA – yhteistyö Porin YTA- alueen kanssa

#### Etelä-Savon sairaanhoitopiiri

- Valmisteltiin ja julkaistiin terveyden edistämisen toimintaohjelma vuosille 2012 - 2016. Toimintaohjelma vastaa Terveyttä edistävä sairaala verkoston standardi 1:n mukaisiin toimintalinjoihin.
- Osallistuttiin savuton sairaala –auditointiin ja päivitettiin savuton sairaala ohjeet henkilöstölle ja esimiehille.
- Järjestettiin valtakunnallinen Linjanvetoa VII seminaari teemalla Kastetta kaikille – ilon pisaroita ja kuurankukkia. Seminaarissa esiteltiin valtakunnallisen Kasteohjelman ensimmäisen kauden kehittämisteemoja ja tuloksia. Esitykset ovat luettavissa osoitteesta [www.linjanvetoa.fi](http://www.linjanvetoa.fi).
- Osallistuttiin useisiin kansallisiin ja alueellisiin terveyden edistämisen hankkeisiin. Mielenterveys- ja päihdetyötä kehittävä Arjen mieli –Kastehanke alkoi ESSHP:n hallinnoimana. KEKSI –hankkeessa jatkokehitettiin Hyvis-portaalia, joka uudistui ja laajeni Etelä-Savon sairaanhoitopiirin lisäksi Itä-Savon, Etelä-Karjalan ja Kymenlaakson sairaanhoitopiireihin. Jäsensairaanhoitopiirien aluesivut löytyvät osoitteesta [www.hyvis.fi](http://www.hyvis.fi).
- ESSHP:n sairaaloiden (MKS ja Moisio) terveyden edistämisen työryhmän vuoden teemana oli painon hallinta ja lihavuuden ennaltaehkäisy eri ikäkausina. Teemaan liittyen järjestettiin menestyksellisesti kolme laajaa alueellista koulutusta. Alueellinen terveyden edistämisen työryhmä toimi edelleen aktiivisena työryhmänä.



- Hoitoketjuja ja hoitopolkuja kehitettiin ja julkaistiin aktiivisesti. Näitä olivat mm. Alueellinen aikuisten lihavuuden hoitoketju ja Alttiprojektissa kehitetty Alueellinen AVH –potilaan hoitoketju. Lisäksi alueen terveyskeskuksiin työstettiin valtimotautien hoitokarttoja Kanerva 2 hankkeen toimesta. Hoitokartat ovat työvälineitä, jotka auttavat ammattilaisia mini-interventiossa ja haitallisten elintapojen puheeksi ottamisessa.
- Omahoitopisteverkostoa alueen asukkaille laajennettiin. Vuoden 2011 lopussa oli toiminnassa 22 omahoitopistettä ja sairaaloissa 2 Hyvis –omahoitokeskuksen toimipistettä.

## Forssan seudun terveydenhuollon kuntayhtymä

### Pirkanmaan sairaanhoitopiiri

- Pirkanmaalla alueellinen terveyden edistämisen koordinaatio on sairaanhoitopiirin perusterveydenhuollon (aik. yleislääketieteen -) yksikön terveyden edistämisen ylilääkäri tehtävä. Alueelliseen koordinointiin osallistuvat myös sairaanhoitopiirin hallituksen toimikaudekseen nimeämä terveyden edistämisen neuvottelukunta sekä alueellinen terveyden edistämisen työryhmä. Pirkanmaan alueellinen terveyden edistämisen suunnitelma valmistui keväällä 2011 ja sairaanhoitopiirin hallitus hyväksyi sen kesäkuussa vuonna 2011
- Pirkanmaan alueellisessa terveyden edistämisen suunnitelmassa erikoissairaanhoidon toimenpiteitä ovat 1) elämäntapasairauksien ehkäisy erikoissairaanhoidossa –hankkeessa vuosina 2007 – 2009 kehitettyjen mallien systemaattinen käyttöönotto sairaanhoitopiirin sairaaloissa, 2) terveyttä edistävien sairaaloiden verkoston –standardien (STES-standardit/ HPH-standardit) systemaattinen käyttöönotto, 3) erikoissairaanhoidolle Pirkanmaan alueellisessa ravitsemussuunnitelmassa esitettyjen keinojen käyttöönotto, 4) systemaattisen terveyden edistämisen toteuttaminen erikoissairaanhoidossa nimeämällä erikoissairaanhoidon toimialuejohtajatasoinen terveyden edistämisen ohjausryhmä sekä terveyden edistämisen koordinaattori ja 5) henkilökunnan terveyttä ja hyvinvointia lisäävän menetelmäosaamisen lisääminen sekä potilaiden omahoidon tukeminen
- Pirkanmaan sairaanhoitopiirin johtaja perusti kesällä 2011 toimialuejohtajatasoisen erikoissairaanhoidon terveyden edistämisen ohjausryhmän, joka on käynnistänyt toimintansa pilotoimalla muutamalla toimialueella niiden johtoryhmille kohdennettua STES-standardien mukaista itsearviointia.
- Alueellisen ravitsemustyöryhmän laatima Pirkanmaan alueellinen ravitsemussuunnitelma valmistui keväällä 2011. Sen käyttöönoton tukemiseksi kunnissa poikkihallinnollisesti lähetettiin kunnan eri toimijoille pohjakartoituskysely joulukuussa 2011.
- Pirkanmaan alueellisen terveyden suunnitelman ja –ravitsemussuunnitelman toimenpiteiden käynnistämiseksi kunnissa terveyden edistämisen ylilääkäri vieraili syksyllä kaikissa 23 kunnassa tavaten kunnanjohtajat, kuntien eri toimialojen johtavia viranhaltijoita, johtavia luottamushenkilöitä sekä kuntien liikuntatoimesta vastaavia henkilöitä.
- Pirkanmaan alueellisen hyvinvointikertomuksen valmistelu käynnistyi keväällä 2011. Listaus hyvinvointikertomuksen perustana käytettävistä indikaattoreista valmistui marraskuussa ja lähetettiin Pirkanmaan kuntien toivomuksesta tiedoksi kunnanjohtajille käytettäväksi kuntien hyvinvointikertomustyössä.
- Pirkanmaan sairaanhoitopiirin valtuutetuille esiteltiin terveyden edistämistä valtuuston kokouksen yhteydessä toukokuussa 2011 ja sairaanhoitopiirin hallitus haastoi valtuuston omaan terveyden edistämiseen. Haaste sisälsi kaksi henkilökohtaista kuntotestausta verikokeineen.

- Pshp:ssä hyväksyttiin syksyllä vuonna 2010 työhyvinvointisuunnitelma vuoteen 2020, johon liittyen vuoden 2011 aikana toimialueilla on käynnistetty työhyvinvointihankkeita.
- Keväällä 2011 vietettiin työhyvinvointiviikkoa, jolloin Pirkanmaan sairaanhoitopiirissä järjestettiin työhyvinvointiseminaari teemalla 'Työ ja lepo tasapainoon - löytyykö työn ilo?'.
- Marraskuussa 2011 vietettiin valtakunnallista ehkäisevän päihdetyön viikkoa, jonka aikana Pirkanmaan sairaanhoitopiirin sairaaloissa pidettiin esillä etenkin Savuton sairaala -toimintaohjelmaa. Lisäksi Taysin pääaulassa esitettiin 'Puheeksi ottamisen' videoita Youtubesta ja jaettiin alkoholiin ja tupakkaan liittyvää materiaalia.
- Pirkanmaan sairaanhoitopiiri osallistui Savuton sairaala auditointiin, jonka tuloksena oli hopeataso. Pirkanmaan terveyden edistämisen toimijoiden verkoston (PIRTE-verkosto) kevätseminaari järjestettiin toukokuussa 2011 yhdessä valtakunnallisen terveyden edistämisen toimijoiden kaksipäiväisen seminaarin kanssa. Järjestämisestä vastasivat yhdessä sairaanhoitopiirin yleislääketieteen yksikkö, Tampereen kaupunki sekä terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Marraskuussa 2011 sairaanhoitopiiri isännöi kaksipäiväistä STES-verkoston seminaaria, joka toimi samalla PIRTE-verkoston syysseminaarina.
- Sairaanhoitopiirin perusterveydenhuollon yksikön koordinoimissa uusissa ja päivitettävissä alueellisissa hoitoketjuissa huomioidaan terveyden edistäminen ja ongelmien ennaltaehkäisy. Vuonna 2010 valmistunut lasten mielenterveyshuollon hoitoketju juurrutettiin vuonna 2010 perusterveydenhuoltoon ja vuonna 2011 toteutetulla toisella juurrutuskierröksellä kunnan muille toimialueille, erityisesti sosiaali- ja sivistystoimeen. Vuonna 2011 yleislääketieteen yksikössä jatkettiin työttömien terveystarkastusten hoitoketjun työstämistä ja aloitettiin lasten lihavuuden hoitoketju, joissa molemmissa on mukana ennalta ehkäisevä poikkihallinnollinen näkökulma.

#### Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri

- HUS liittyi STES:iin 2011
- Terveyden edistämisen toiminta on tapahtunut työhyvinvointi koulutuksina, HaiPro ja HUS riskit potilasturvallisuus – ja hoitoympäristön työnä
- HUS on iso ja sen alueella erityisesti isoilla kunnilla on merkittäviä TE- projekteja.
- HUS sisällä toteutettiin 2/2011 Savuton sairaala herätysprojekti, joka sai ansaittua suosiota viestinnässä. Helsinki on Savuton toimipaikka kaikkien toimintojen osalta.
- Terveyden edistämisen toimisto käynnistyi varsinaisen toiminnan osalta syksyllä 2010
- Vuosi 2011 on HUS:n ensimmäinen järjestetyn toiminnan terveyden edistämisen vuosi
- Toiminta on käynnistynyt HUS piirin koulutuksina, liittyen lihavuusongelmaan, mielenterveyteen ja lisäksi käynnistämällä terveydenhoitajakoulutusta, nk. elämäntapamallin mukaisesti.
- Olemme omaksuneet käytäntöjä muiden sairaanhoitopiirien ohjelmista.
- Hyvää yhteistyötä terveyden edistämisen osalta on tehty Keski-Suomen sairaanhoitopiirin terveyden edistämisen toimintojen osalta.

#### Imatran kaupunki